

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ імені С. П. КОРОЛЬОВА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

*третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії*

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ *25 – Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону*

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ *255 – Озброєння та військова техніка*

Ж и т о м и р
2 0 1 6

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії

Галузь знань 25 – Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність 255 – озброєння та військова техніка

Міністерство оборони України

**Генеральний штаб Збройних Сил
України**

ПОГОДЖЕНО
Директор Департаменту військової освіти та науки Міністерства оборони України

ПОГОДЖЕНО
Начальник Воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України

генерал-майор

І. В. ТОЛОК

полковник

Ю. А. ГУСАК

“ 19 ” 05 2016 р.

“ 19 ” 05 2016 р.

Розроблено і внесено

Керівник закладу - розробника
Начальник Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова

Керівник розробки
Заступник начальника
Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова
з навчальної та наукової роботи

генерал-майор

Ю. Г. ДАНИК

полковник

В. І. ШЕСТАКОВ

“ 18 ” 05 2016 р.

“ 18 ” травня 2016 р.

ЗМІСТ

Терміни та їх визначення.....	4
I. Преамбула.....	10
II. Профіль програми.....	11
2.1 Титул програми.....	11
2.2 Ціль програми.....	11
2.3 Характеристика програми.....	12
2.4 Академічні та професійні права.....	12
2.5 Використання освітніх технологій у навчальному процесі.....	13
2.6 Програмні компетентності.....	14
2.7 Програмні результати навчання.....	17
III. Нормативний зміст підготовки за освітньою програмою, компетентності та результати навчання.....	22
IV. Структура індивідуального плану науково-дослідницької роботи ад'юнктів (наукова складова освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії).....	24
V. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньої- наукова програма.....	26

ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У освітньо-науковій програмі терміни вживаються у такому значенні:

1) *автономність і відповідальність* – здатність самостійно виконувати завдання, розв’язувати завдання і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

2) *ад’юнкт* – вчений, який проводить наукові дослідження у рамках підготовки в ад’юнктурі вищого військового навчального закладу (вищого навчального закладу із специфічними умовами навчання) для здобуття ступеня доктора філософії;

3) *акредитація освітньої програми* – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

4) *атестація* - це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

5) *вища освіта* – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

6) *вищий навчальний заклад* – окремих вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей;

7) *військово - професійні компетентності* – компетентності, що набуваються під час засвоєння навчальних дисциплін військово-професійного спрямування та визначають професійну кваліфікацію;

8) *вчений* – фізична особа, яка проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження і отримує наукові та (або) науково-технічні (прикладні) результати;

9) *галузь знань* – основна предметна сфера освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

10) *дисциплінарні компетентності* – деталізовані програми компетентності як результат декомпозиції компетентностей фахівця спеціальності (спеціалізації) певного рівня вищої освіти;

11) *Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)* – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в

Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується в кредитах ЄКТС;

12) *загальні компетентності* – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку;

13) *засоби діагностики* – документи, що затверджені в установленому порядку та призначені для встановлення ступеню досягнення запланованого рівня сформованості компетентностей ад'юнкта при контрольних заходах;

14) *здобувачі вищої освіти* – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

15) *змістовий модуль* – сукупність умінь, знань, цінностей, які забезпечують реалізацію певної компетентності;

16) *знання* – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

17) *інтегральна компетентність* – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

18) *інтегральна компетентність* – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності (пункт третій Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341).

19) *інтегрована оцінка* – результат оцінювання конкретизованих завдань різних рівнів з урахуванням коефіцієнта пріоритетності (запланованого рівня сформованості компетентностей);

20) *інформаційне забезпечення навчальної дисципліни* – засоби навчання, у яких системно викладено основи знань з певної дисципліни на рівні сучасних досягнень науки і культури, опора для самоосвіти і самонавчання (підручники; навчальні посібники, навчально-наочні посібники, навчально-методичні посібники; хрестоматії; словники; енциклопедії; довідники тощо);

21) *кваліфікаційний рівень* – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня;

22) *кваліфікація* – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений компетентний орган установив, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами;

23) *компетентність/компетентності* (за НРК) – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості;

24) *комунікація* - взаємозв'язок суб'єктів із метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

25) *кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи* (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

26) *магістр* – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків;

27) *методичне забезпечення навчальної дисципліни* – рекомендації до супроводження навчальної діяльності ад'юнкта за всіма видами навчальних занять, що містить у тому числі інформацію щодо засобів та процедури контрольних заходів, їх форми та змісту, методів розв'язання вправ, джерел інформації;

28) *модульний контроль* – оцінювання ступеню досягнення ад'юнктом запланованого рівня сформованості компетентностей за видами навчальних занять;

29) *навчальна дисципліна* – сукупність модулів, що підлягає підсумковому контролю;

30) *навчальний елемент* – мінімальна навчальна інформація самостійного смислового значення (поняття, явища, відношення, алгоритми);

31) *наукова (науково-технічна) робота* – наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, проведені з метою одержання наукового, науково-технічного (прикладного) результату. Основними видами наукової (науково-технічної) роботи є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання;

32) *наукова діяльність* – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження;

33) *науковий результат* – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову, тощо;

34) *науково-педагогічна діяльність* – педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах та закладах післядипломної освіти, що пов'язана з науковою та (або) науково-технічною діяльністю;

35) *науково-технічна діяльність* – наукова діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань для розв'язання технологічних, інженерних, економічних, соціальних та гуманітарних проблем, основними видами якої є прикладні наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки;

36) *об'єкт діагностики* – компетентності, опанування яких забезпечуються навчальною дисципліною;

37) *об'єкт діяльності* – процеси, явища, технології або (та) матеріальні об'єкти, на які спрямована діяльність фахівця (суб'єкта діяльності). Незалежно від фізичної природи об'єкт діяльності має певний період (цикл) існування, який передбачає етапи: проектування (розроблення), протягом якого вирішуються питання щодо забезпечення певних його якостей та властивостей; створення (виробництва, впровадження); експлуатації, протягом якої об'єкт використовується за призначенням; відновлення (ремонт, удосконалення), яке пов'язане з відновленням властивостей якості, підвищенням ефективності тощо; утилізації та ліквідації;

38) *освітній процес* – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості;

39) *освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма* – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

40) *освітня діяльність* – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

41) *підсумковий контроль* – комплексне оцінювання запланованого рівня сформованості дисциплінарних компетентностей;

42) *поточний контроль* – оцінювання засвоєння ад'юнктом навчального матеріалу під час проведення аудиторного навчального заняття (опитування ад'юнктів на лекціях, перевірка та прийом звітів з виконання лабораторних робіт, тестування тощо);

43) *програма дисципліни* – нормативний документ, що визначає зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми, розробляється кафедрою, яка закріплена наказом ректора для викладання дисципліни;

44) *професійні компетентності* – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю. Професійні компетенції набуваються під час засвоєння загально-професійних навчальних дисциплін, необхідних для базової підготовки зі спеціальності;

45) *професійно-спеціальні компетентності* – компетентності, що набуваються під час засвоєння навчальних дисциплін спеціалізації;

46) *результати навчання* (Закон України «Про вищу освіту») – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

47) *результати навчання* (Національна рамка кваліфікацій) – компетентності (знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості), які набуває та/або здатна продемонструвати особа після завершення навчання;

48) *рейтинг (рейтингова оцінка)* – кількісна оцінка досягнень курсанта (ад'юнкта) за рейтинговою системою оцінювання.

49) *рейтингова система оцінювання* – система визначення якості виконаної курсантом (ад'юнктом) навчальної роботи та рівня набутих ним знань та вмінь, що передбачає оцінювання в балах усіх результатів, досягнутих під час вивчення навчальної дисципліни та виконання контрольних заходів.

50) *рівень сформованості дисциплінарної компетентності* – частка правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій від загальної кількості запитань або суттєвих операцій еталону рішень;

51) *робоча програма дисципліни* – нормативний документ, що розроблений на основі програми дисципліни відповідно до річного навчального плану (містить розподіл загального часу на засвоєння окремих навчальних елементів і модулів за видами навчальних занять та формами навчання);

52) *самостійна робота* – діяльність ад'юнкта з вивчення навчальних елементів та змістових модулів, опанування запланованих компетентностей, виконання індивідуальних завдань, підготовки до контрольних заходів;

53) *спеціалізація* – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-

професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти; а

54) *спеціальність* – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

55) *стандарт вищої освіти* – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності;

56) *стандарт освітньої діяльності* – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу вищого навчального закладу й наукової установи;

57) *уміння* – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання завдань і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів);

58) *якість вищої освіти* – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

I. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-наукова програма третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії

Галузь знань 25 – Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність 255 – Озброєння та військова техніка

Затверджено та надано чинності

Рішення вченої ради Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова протокол № 4 від «20» квітня 2016 року

Введено в дію

Діє тимчасово до введення стандарту вищої освіти зі спеціальності 255 – Озброєння та військова техніка.

Розробники освітньо-професійної програми

Розроблено робочою групою Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова з розробки освітньо-наукової програми зі спеціальності 255 – Озброєння та військова техніка.

Голова робочої групи

ШЕСТАКОВ Валерій Іванович, кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника військового інституту з навчальної та наукової роботи, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова

Члени робочої групи

ПИСАРЧУК Олексій Олександрович, доктор технічних наук, професор, начальник кафедри радіоелектронної боротьби та захисту інформації, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова;

ЖУРАВСЬКИЙ Юрій Володимирович, доктор технічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії науково-дослідного відділу наукового центру, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова;

ДЗЮБЧУК Роман Васильович, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, начальник науково-організаційного відділення, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Департаменту військової освіти та науки Міністерства оборони України та Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова.

II. Профіль програми

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

третього (освітньо – наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії

Галузь знань 25 – Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність 255 – Озброєння та військова техніка
Кваліфікація професіонали у галузі технічних наук (електроніки та телекомунікацій), викладачі університетів і вищих навчальних закладів

Титул програми	
Доктор філософії в галузі воєнних наук, національної безпеки, безпеки державного кордону за спеціальністю озброєння та військова техніка	
Тип диплома та обсяг програми	Одиничний. Обсяг програми 240 кредитів ECTS (у тому числі освітня складова – 39 кредитів ECTS), термін навчання 4 роки
Вищий військовий навчальний заклад	Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова
Акредитуюча інституція	Міністерство освіти і науки України
Період акредитації	Програма впроваджена в 2016 році
Рівень програми	третій (освітньо-науковий) рівень
А	Ціль програми
	Головною метою освітньо-наукової програми є підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для Збройних Сил України та інших військових формувань зі спеціальності 255 – Озброєння та військова техніка, здобуття ними третього ступеня вищої освіти доктора філософії, що забезпечує ефективність проведення прикладних та фундаментальних наукових досліджень, якісну підготовку фахівців з високотехнологічних спеціальностей у вищих військових навчальних закладах та військових підрозділах вищих навчальних закладів. Крім того, реалізація освітньо-наукової програми забезпечить отримання знань, умінь і навичок, необхідних для якісного виконання службових обов'язків на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в Збройних Силах України, а також вплине на формування компетентностей, потрібних для здобуття наукового ступеня доктора наук

В	Характеристика програми	
1	Предметна область, напрям	Проблеми створення та вдосконалення озброєння та військової техніки; проблеми експлуатації і відновлення озброєння та військової техніки; проблеми захисту озброєння та військової техніки від засобів виявлення та зброї
2	Фокус програми (загальна / спеціальна)	Загальна освіта у галузі організації та проведення освітньої, наукової та науково-технічної діяльності. Спеціальна освіта у галузі дослідження теоретичних, науково-технічних і технологічних проблем, які виникають на етапах створення (розробки та виробництва), експлуатації, відновлення і утилізації озброєння та військової техніки
3	Орієнтація програми	Освітньо-наукова програма базується на загальнонаукових методах воєнно-наукових досліджень та орієнтується на сучасні вимоги до наукових і науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації (теоретиків та експериментаторів). Подальша професійна кар'єра можлива після закінчення Національного університету оборони України або здобуття наукового ступеня доктора наук
4	Особливості програми	Реалізується у рамках роботи наукових шкіл військового інституту, передбачає впровадження результатів дисертаційних досліджень в зразках систем (комплексів) озброєння та військової техніки
С	Академічні та професійні права (працевлаштування та продовження освіти)	
1	Продовження освіти	Доктор наук – науковий рівень вищої освіти. Навчання в Національному університеті оборони України імені І. Черняховського
2	Працевлаштування	Наукові співробітники, старші наукові співробітники, провідні наукові співробітники, начальники наукових лабораторій, відділів, центрів у галузі

		озброєння та військової техніки, викладачі, старші викладачі, доценти кафедр технічного профілю підготовки у вищих військових навчальних закладах, професіонали в галузі електроніки та телекомунікацій
D	Використання освітніх технологій у навчальному процесі (стиль та методики навчання)	
1	Види навчальних занять (або Підходи до викладання та навчання)	<p>В основу освітнього процесу покладено принципи гуманізації, диференціації та індивідуалізації навчання.</p> <p>Процес викладання організовується з використанням сучасних інноваційних технологій та активних (імітаційних, неімітаційних) методів навчання.</p> <p>Основними видами навчальних занять з ад'юнктами у військовому інституті є: лекція, практичне, семінарське, групове заняття, індивідуальне заняття, консультація, самостійна робота під керівництвом викладача</p>
2	Практична підготовка	<p>Основними формами практичної підготовки є асистентська педагогічна (наукова) практика, що передбачає: підготовку та проведення семінарських (практичних або лабораторних) занять;</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовку навчально-методичного забезпечення проведення семінарських (практичних або лабораторних) занять; – розробку завдань та організацію самостійної роботи курсантів (слухачів) з дисциплін, що читаються; – підготовку навчально-методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються; – підготовку навчально-методичного забезпечення проведення залікових робіт та іспитів з дисциплін, що читаються; – участь (разом з провідними викладачами) у проведенні заліків та іспитів для курсантів (слухачів) відповідної спеціальності

3	Система оцінювання	<p>Атестація ад'юнктів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії в галузі воєнних наук, національної безпеки, безпеки державного кордону.</p> <p>В процесі підготовки докторів філософії використовують дві форми атестації: проміжну та підсумкову які складаються з:</p> <ul style="list-style-type: none"> – складання екзаменів та заліків з дисциплін освітньої складової підготовки звітів та рефератів, тощо; – звітування про виконання індивідуального плану науково-дослідницької роботи; – складання комплексного екзамену зі спеціальності; – оформлення та захист дисертації.
Е	ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
	Шифр	Зміст
1	Загальні компетентності (ЗК)	
	ЗК-1	Здатність вільно застосовувати державну та іноземну (англійську та ін.) мови в науковій, науково-технічній, науково-педагогічній та інноваційній діяльності, в практиці повсякденного спілкування в режимі реального часу
	ЗК-2	Здатність написання державною та іноземною мовами наукових праць різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт про наукову (науково-технічну) роботу, дисертація, підручник тощо)
	ЗК-3	Здатність написання державною та іноземною мовами методичних праць різного змісту та обсягу (робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, текст лекції, методичний посібник, методичні рекомендації тощо)
	ЗК-4	Навички креативності у генеруванні ідей та досягнення наукових цілей. Здатність ефективно спілкуватися з вченими та тими, кого навчають, а також надавати інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну лексику та методи
	ЗК-5	Навички інтерпретування результатів експериментів та здатність брати участь у дискусіях із досвідченими вченими стосовно наукового значення та наслідків отриманих результатів
	ЗК-6	Здатності здійснення: ефективного пошуку, структурування інформації; регулярної самостійної пізнавальної діяльності;

	<p>комунікативної діяльності, як системи внутрішніх ресурсів, що необхідні для побудови ефективної комунікації у певному колі особистої взаємодії; інформаційної діяльності, як здатності до визначення і адекватного задоволення інформаційної потреби: пошуку інформації та ефективної роботи з нею у всіх її формах та представленнях – як в традиційній, друкованій формі, так і в електронній формі.</p> <p>Здатності формулювання професійної проблеми різними інформаційно-комунікативними способами, кваліфікованої роботи з різними інформаційними ресурсами, професійними інструментами, готовими програмними комплексами, що дозволяють проектувати рішення професійних проблем і практичних завдань.</p> <p>Здатності роботи з комп'ютерною технікою та застосування телекомунікаційних технологій у професійній діяльності та повсякденному житті.</p> <p>Здатності реалізації своїх громадянських обов'язків і прав у всіх необхідних для цього сферах діяльності, що передбачає наявність загальнолюдських, гуманних ціннісних орієнтацій, знання основ економічних законів та правових норм.</p> <p>Здатність до саморозвитку і продуктивної творчої діяльності як вміння самостійно опановувати новий навчальний матеріал, поповнювати професійні знання та самовдосконалюватись</p>	
	ЗК-7	Здатність ефективною роботи як в команді, так і самостійно
	ЗК-8	Навички володіння технологією формування власної особистості і особистості підлеглих
2	Професійні компетентності за спеціальністю (ПК)	
	ПК-1	Здатність до критичного мислення, зокрема, вміння застосовувати критичне мислення до аналізу результатів власного наукового дослідження, його наукової новизни, теоретичного і практичного значення
	ПК-2	<p>Здатність розуміння правових аспектів інтелектуальної власності та вміння використовувати отриманні знання в процесі документального підтвердження наукової та практичної новизни результатів дослідження.</p> <p>Навички керування під час організації інноваційної діяльності, прийняття рішень і організації дій на етапах набуття прав на об'єкт інтелектуальної власності, його використання (комерціалізації) та захисту прав інтелектуальної власності.</p> <p>Навички здійснення контролю запланованих строків та відповідністю процесів захисту прав інтелектуальної власності встановленим правилам і вимогам нормативно-правових документів в сфері інтелектуальної власності</p>
	ПК-3	Здатність організувати наукову та науково-технічну діяльність

	кафедри, факультету, наукового відділу, центру, роботу науково-дослідного сектору (лабораторії), науково-дослідної теми за профілем навчання (розробляти технічне завдання на наукову (науково-технічну) роботу, робочу програму та календарний план її виконання, планувати наукову і науково-технічну діяльність наукового підрозділу тощо)
ПК-4	Здатність організовувати науково-педагогічну роботу кафедри (факультету) (розподіл функціональних обов'язків, навчального навантаження тощо)
ПК-5	Здатність до навчання курсантів (студентів) бакалаврського та магістерського рівня на групових, практичних та лабораторних заняттях
ПК-6	Здатність розробляти та удосконалювати теоретичні й експериментальні методи визначення доцільності використання нових фізичних принципів, технічних рішень і технологічних процесів під час створення перспективних і вдосконалення існуючих зразків, комплексів і систем озброєння та військової техніки
ПК-7	Здатність розробляти та удосконалювати теоретичні основи аналізу, синтезу й оптимізації структур, характеристик і математичного забезпечення систем (комплексів, зразків) озброєння та військової техніки і їх складових, а також методи і науково-технічні пропозиції для підвищення бойової ефективності систем (комплексів) озброєння та військової техніки і структур, які ними озброєні
ПК-8	Здатність виконувати наукові дослідження в області озброєння та військової техніки, отримувати нові наукові результати, із звертанням особливої уваги до актуальних задач і проблем із використанням існуючого науково-методичного апарату
ПК-9	Навички проектування, обслуговування, експлуатації зразків озброєння та військової техніки; детальні знання спеціальної області дослідження в поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження
ПК-10	Здатність до діяльності, яка пов'язана з трансформацією наукових досліджень в області озброєння та військової техніки, і розробок інших науково-технологічних досягнень у новий чи покращений продукт
ПК-11	Навички планування та обробки результатів експериментальних досліджень з використанням апарату прикладної математичної статистики
ПК-12	Здатність здійснення усного (послідовного і двостороннього) та письмового перекладу, створення активного білінгвального лексико-термінологічного мінімуму готових перекладацьких рішень

ПК-13	Здатність отримання пізнавально-цінної або практично корисної інформації з англomовних спеціалізованих видань за напрямком досліджень.
ПК-14	Здатність проводити дослідження щодо можливостей і шляхів удосконалення існуючих та створення нових елементів, складових, зразків, комплексів і систем озброєння та військової техніки, поліпшення їх тактичних, експлуатаційних, економічних, екологічних та ергономічних характеристик
ПК-15	Здатність розробляти та удосконалювати методи і науково-технічні пропозиції для підвищення бойової ефективності систем (комплексів) озброєння та військової техніки і структур, які ними озброєні
ПК-16	Здатність здійснювати дослідження, що пов'язані з розробкою та удосконаленням методів і засобів управління експлуатацією, технічним станом і відновленням озброєння та військової техніки
F	ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)
	Загальна підготовка
РНзк-1	Знати 3000-4000 лексичних одиниць загальнополітичного, побутового, загальновійськового та інженерно-технічного характеру, граматичні правила в обсязі, необхідному для військово-технічного спілкування, читання та письма іноземною мовою, вміти здійснювати усне спілкування простими за конструкцією реченнями та розуміти на слух короткі повідомлення монологічного характеру в найбільш типових ситуаціях соціально-побутової, соціально-культурної та професійної сфери
РНзк-2	Уміти усвідомлено розуміти специфіку англomовного наукового дискурсу і його основних жанрів; ефективно використовувати англійську мову для здобуття і передавання фахової інформації; самостійного критично мислити, аналізувати і синтезувати, оцінювати здобуту інформацію; анотувати та реферувати англomовну і україномовну літературу за фахом англійською мовою; репрезентувати результати власних наукових досліджень англійською мовою в усній та писемній формах; продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти англійською мовою (тези, статті, анотації, реферати, розділи дисертацій) відповідно до сучасних вимог; демонструвати високу культуру англomовного академічного формального стилю
РНзк-3	Уміти використовувати соціологічні знання і соціальні технології при вирішенні різноманітних завдань у практичній діяльності.

	Знати головні питання теорії пізнання та методології науки, основні закони логіки, науковий зміст і методологію аналізу економічних явищ та процесів життєдіяльності суспільства, теоретико-методологічні питання організації та проведення конкретно-соціологічних досліджень
РНзк-4	Уміти використовувати соціологічні знання і соціальні технології при вирішенні різноманітних завдань у практичній діяльності
РНзк-5	Уміти аналізувати політичні події, прогнозувати їх можливі наслідки у військовій сфері. Знати специфіку філософії як науки, її структуру, функції, місце в системі суспільних наук, проблеми буття та мислення, різноманітність форм буття. Уміти обґрунтовувати свою світоглядну та громадську позицію
РНзк-6	Уміти застосовувати базові психолого-педагогічні знання для організації діяльності підлеглих військовослужбовців та керувати процесом індивідуального розвитку особистості та розвитком військового колективу. Знати закономірності психолого-педагогічного процесу в підрозділі. Знати та уміти застосовувати на практиці основи психології управління
РНзк-7	Уміти застосовувати базові психолого-педагогічні знання для організації діяльності і спілкування; добирати ефективні засоби і прийоми психолого-педагогічного впливу на особистість. Уміти застосовувати базові психологічні знання для організації діяльності і спілкування в професійному середовищі, знати закономірності діяльності і спілкування. Уміти керувати процесом індивідуального розвитку особистості та розвитком військового колективу. Уміти застосувати практичні навички в підготовці до проведення занять, дослідженні основних психічних пізнавальних процесів, організації процесу навчання і виховання, педагогічного спілкування в ході розв'язання освітніх задач
	Підготовка зі спеціальності
РНпк-1	Уміти обирати математичний апарат для розв'язання конкретних задач
РНпк-2	Уміти визначати необхідні умови для реалізації норм права в конкретних життєвих ситуаціях, в рамках своєї професійної діяльності. Уміти правильно визначати проблеми інтелектуальної власності та законодавства у цій сфері, шляхи їх подолання, тлумачити та розкривати основні поняття, інститути та категорії інтелектуальної власності, здійснювати наукові дослідження і

		<p>забезпечувати наукове підґрунтя процесу виробництва (навчання).</p> <p>Уміти розрізняти правовідносини, що відносяться до різних галузей права.</p> <p>Знати та враховувати особливості юридичної відповідальності в Україні, джерела національного та міжнародного права, межі їхньої юрисдикції та їх юридичну силу, теоретичні засади інтелектуальної власності, концепції, основні напрями і проблеми розвитку, удосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності, тенденції та перспективи його розвитку за умов ринкової економіки і демократизації суспільства, основні наукові теорії у сфері інтелектуальної власності</p>
РНпк-3		<p>Уміти раціонально та ефективно використовувати наявні кадрові та матеріальні ресурси для виконання поставлених завдань.</p> <p>Уміти формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (проведення експерименту, збору інформації, підготовки пропозицій).</p> <p>Уміти планувати і ефективно використовувати час у науковій та педагогічній роботі.</p> <p>Знати основи організації навчально-виховного процесу у ВВНЗ, його планування, принципи, методи, форми, технології здійснення навчальної роботи у ВВНЗ, методику проведення різних видів занять, організацію методичної роботи у ВВНЗ, на факультетах та кафедрах</p>
РНпк-4		<p>Уміти розробляти логічні схеми, складати план-проспекти та технічні завдання на виконання наукових досліджень.</p> <p>Уміти моделювати структуру наукового дослідження, формулювати мету, об'єкт, предмет та наукові задачі, упорядковувати та систематизувати результати дослідження, обґрунтовувати їх достовірність та проводити їх апробацію.</p> <p>Уміти обґрунтовувати формулювати висновки щодо проведених наукових досліджень та рекомендації щодо їх наукового і практичного використання.</p> <p>Уміти демонструвати своєчасність та плановість у науковому дослідженні, спроможність управляти науковими проектами; організовувати наукову та науково-технічну діяльність у ВВНЗ, на факультетах, кафедрах, відділах, а також основи наукової організації педагогічної праці.</p> <p>Знати структуру системи освіти в Україні, її нормативно-правову базу, роль і місце військової освіти в системі загальнонаціональної освіти; організацію системи військової освіти в Україні та особливості її нормативно-правової бази; вимоги Законів України, Постанов Кабінету Міністрів України,</p>

	<p>наказів Міністерства освіти і науки і Міністерства оборони України з питань організації освітньої діяльності у ВВНЗ; науково-методичні засади організації та проведення навчальної, методичної і наукової роботи у ВВНЗ.</p> <p>Уміти застосовувати базові психолого-педагогічні, управлінські закони та закономірності щодо організації та проведення навчально-виховної, наукової та методичної роботи; самостійно проводити наукові дослідження; організувати та керувати науковою роботою курсантів; здійснювати методичну роботу; застосовувати положення нормативно-правових актів України при розробці основних галузевих стандартів освіти та документів, що визначають зміст навчання у ВВНЗ.</p> <p>Володіти навичками розрахунку свого бюджету робочого часу; проведення навчальної, методичної та наукової роботи у відповідності з вимогами нормативно-правових документів; проведення всіх видів занять на високому методичному рівні</p>
РНпк-5	<p>Практичне уміння створювати власні науково-педагогічні твори за профілем кафедри (робоча навчальна програма, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс, розділи навчально-методичного посібника, навчального посібника, підручника, практикуму, вміння проводити, практичні, семінарські заняття, консультації, керувати самостійною роботою тощо)</p>
РНпк-6	<p>Уміти проводити дослідження щодо можливостей і шляхів удосконалення існуючих та створення нових елементів, складових, зразків, комплексів і систем озброєння й військової техніки, поліпшення їх тактичних, експлуатаційних, економічних, екологічних тих та ергономічних характеристик.</p> <p>Уміти використовувати кількісні і якісні методи для проведення наукових досліджень та управління</p>
РНпк-7	<p>Знати категорійний апарат складних технічних систем і теорії ефективності операцій, особливості побудови та функціонування складних ВТС, обраних для власних дисертаційних досліджень, роль і місце обраної ВТС в над системі, сутність основних методів наукових досліджень ВТС, їх особливості та переваги, основні методи і засоби моделювання процесів в складних ВТС.</p> <p>Аналізувати причинно-наслідкові зв'язки між заданою і фактичною ефективністю цільового застосування обраних ВТС, напрямки пошуку раціональних шляхів удосконалення існуючих зразків обраних ВТС, вплив зовнішніх умов на ефективність функціонування обраних ВТС.</p> <p>Уміти аналізувати прийняті організаційні та технічні рішення при створенні обраних ВТС, вибирати варіанти раціональних рішень для удосконалення існуючих ВТС, моделювати стан та процеси в складних ВТС, оцінювати адекватність</p>

	використовуваних моделей та ефективність моделюючих засобів, проводити аналітичні розрахунки, давати їх графічну інтерпретацію та оптимізувати отримані результати
РНпк-8	Знати принципи аналогово-цифрового перетворення сигналів; основи теорії лінійних дискретних систем; перетворення дискретних сигналів та їх властивості; структурні схеми лінійних дискретних систем, їх часові та частотні характеристики; принципи побудови цифрових фільтрів з кінцевою та нескінченною імпульсними характеристиками, джерела шуму квантування в цифрових фільтрах та методи його мінімізації; швидкі алгоритми розрахунку дискретного перетворення Фур'є та Уолша; способи перенесення спектрів дискретних та цифрових сигналів; алгоритми інтерполяції і децимації цифрового сигналу; основи апаратної та апаратно-програмної реалізації пристроїв цифрового оброблення сигналів
РНпк-9	Уміти розраховувати основні параметри аналого-цифрових перетворювачів сигналів; оцінювати вплив ефекту кінцевої розрядності в цифрових фільтрах; розраховувати дискретне перетворення Фур'є та Уолша методом прямого розрахунку та з використанням швидких алгоритмів; синтезувати цифрові фільтри із заданими частотними характеристиками з використанням спеціалізованого програмного забезпечення; синтезувати схеми апаратної та апаратно-програмної реалізації цифрових фільтрів, використовувати сучасне програмне забезпечення для синтезу і аналізу цифрових фільтрів та систем
РНпк-10	Уміти розробляти та удосконалювати теоретичні основи аналізу, синтезу й оптимізації структур, характеристик і математичного забезпечення систем (комплексів, зразків) озброєння та військової техніки і їх складових
РНпк-11	Уміти читати оригінальну наукову літературу на іноземній мові, опрацьовувати та оформляти інформацію
РНпк-12	Уміти співпрацювати у місцевому та міжнародному середовищі з метою вирішення спеціальних завдань, пов'язаних з дисципліною (збір та опрацювання даних, проведення аналізу, надання та обговорення отриманих результатів)
РНпк-13	Знати основні поняття теорії математичного моделювання систем і процесів; теоретичні основи побудови нелінійних моделей систем і процесів керування рухом динамічних об'єктів за експериментальними даними; теоретичні основи структурного та параметричного синтезу систем та комплексів озброєння та військової техніки; загальні відомості з теорії прийняття рішень; методики оптимального розподілу обмежених ресурсів. Уміти виявляти закономірності у процесі дослідження складних систем і процесів методами моделювання; моделювати

	<p>коливальні та нелінійні процеси; визначати оптимальну просторову структуру багатопозиційної системи; проводити оцінювання ефективності процесів функціонування та використання технічних засобів і складних систем; здійснювати ідентифікацію технічних засобів та контрольованих ситуацій за сукупністю ознак.</p> <p>Набути практичних навичок математичного моделювання систем і процесів, побудови нелінійних моделей за експериментальними даними, виявляти закономірності у процесі дослідження складних систем, оцінювати ефективність процесів функціонування систем і комплексів озброєння та військової техніки, здійснювати ідентифікацію технічних засобів та контрольованих ситуацій</p>
--	--

III. Нормативний зміст підготовки за освітньою програмою, компетентності та результати навчання

Шифр н/дисц.	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Компе- тентності	Результати навчання
1. Цикл загальної підготовки				
1.1. Дисципліни зі здобуття мовних компетентностей				
1.1.01	Іноземна мова	6,0	ЗК-1–ЗК-3	РНзк-1, РНзк-2
1.2. Загальнонаукові дисципліни				
1.2.01	Філософія	3,0	ЗК-4–ЗК-6	РНзк-3 – РНзк-5
1.2.02	Психологія та педагогіка вищої школи	3,0	ЗК-7, ЗК-8	РНзк-6, РНзк-7
2. Цикл професійної підготовки				
2.1 Дисципліни набуття універсальних навичок дослідника				
2.1.01	Теорія ймовірності та математична статистика	3,0	ПК-1, ПК-11	РНпк-1
2.1.02	Організація освітньої, наукової та науково-технічної діяльності у ВВНЗ	3,0	ПК-2–ПК-5	РНпк-2, РНпк-3, РНпк-4
2.2 Дисципліни зі спеціальності				
2.2.01	Методи воєнно-наукових досліджень	5,0	ПК-6–ПК-8	РНпк-5 – РНпк-7
2.2.02	Методологія побудови, проектування та моделювання систем та комплексів озброєння та військової техніки	7,0	ПК-9–ПК-10	РНпк-8 – РНпк-9

2.3 Дисципліни вільного вибору ад'юнктів				
2.3.01	Спеціальні розділи математики/Теорія дослідження операцій	3,0	ПК-1, ПК-11	РНПК-10
2.3.02	Особливості військового перекладу/Військово-технічна термінологія	3,0	ЗК-2, ЗК-3, ПК-12, ПК-13	РНПК-11, РНПК-12
2.3.03	Структурний та параметричний синтез систем та комплексів озброєння та військової техніки/Системний аналіз комплексів озброєння та військової техніки	3,0	ПК-14 – ПК-16	РНПК-13
3. Наукова складова підготовки докторів філософії				
3.1	Наукова (науково-педагогічна) практика	5,0	ЗК-2 – 7, ПК-2, ПК-6, ПК-8, ПК-9, ПК-15, ПК-16	РНЗК-6, РНЗК-7, РНПК-1 – РНПК-10, РНПК-13
3.2	Проведення дисертаційних досліджень	190	ЗК-2 – ЗК-8, ПК-1 – ПК-11, ПК-14 – ПК-16	РНПК-1, РНПК-4 – РНПК-13
4. Атестація				
4.1	Атестація випускників (підготовка до захисту та захист дисертації)	6	ЗК-2 – 8, ПК-2, ПК-6, ПК-8, ПК-9, ПК-15, ПК-16	РНЗК-6, РНЗК-7, РНПК-1 – РНПК-10, РНПК-13
Усього за програмою кредитів		240,0		

IV. Структура індивідуального плану науково-дослідницької роботи ад'юнктів (наукова складова освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії)

Структура індивідуального плану науково-дослідницької роботи ад'юнктів за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії в ад'юнктурі Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова за спеціальністю 255 – озброєння та військова техніка.

№ з/п	Заходи	Рік навчання							
		1		2		3		4	
		Семестр							
		1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Підбір джерел інформації за напрямком досліджень, структурування та формування інформаційної бази	+	+	-	-	-	-	-	-
2.	Розгляд на засіданні кафедри та затвердження Вченою радою військового інституту теми та план-проспекту дисертації	+	-	-	-	-	-	-	-
3.	Розробка індивідуального плану роботи ад'юнкта на весь період підготовки та його затвердження	+	-	-	-	-	-	-	-
4.	Розробка програми та методики дисертаційного дослідження	+	-	-	-	-	-	-	-
5.	Обробка та аналіз інформаційної бази відповідно до тематики дисертаційного дослідження	+	+	+	+	+	+	+	-
6.	Участь у виконанні науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, оперативних завдань в рамках яких проводиться дисертаційне дослідження	+	+	+	+	+	+	+/-	+/-
7.	Апробація результатів наукових досліджень на наукових конференціях (семінарах)	+/-	+	+	+	+	+	+	+
8.	Проведення засідання кафедри щодо оцінювання результатів роботи ад'юнкта за півріччя	+	+	+	+	+	+	+	+
9.	Узагальнення наукових досліджень в рамках першого розділу дисертації	+/-	+	-	-	-	-	-	-
10.	Публікація наукових статей за результатами проведеного наукового дослідження у вітчизняному (зарубіжному) фаховому виданні	+/-	1	1	1	1	1	+/-	+/-
11.	Атестація науковим керівником за результатами виконання роботи в рамках дисертаційного дослідження	-	+	-	+	-	+	-	+

12.	Узагальнення наукових досліджень в рамках другого розділу дисертації	+/-	+/-	+/-	+	-	-	-	-
13.	Узагальнення наукових досліджень в рамках третього розділу дисертації	+/-	+/-	+/-	+/-	+	-	-	-
14.	Узагальнення наукових досліджень в рамках четвертого (останнього) розділу дисертації	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	-	-
15.	Отримання Акта про реалізацію результатів проведеного наукового дослідження	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	
16.	Завершення підготовки дисертаційної роботи	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+	-
17.	Ознайомлення з дисертаційною роботою науково-педагогічних та наукових працівників кафедри	+	+	+	+	+	+	+	+
18.	Розгляд дисертації на науковому семінарі кафедри	-	-	-	-	-	-	-	+
19.	Підготовка проекту автореферату дисертації	-	-	-	-	-	-	-	+
20.	Підготовка та подання начальнику кафедри (за два тижні до розгляду на розширеному засіданні кафедри) переліку документів, що необхідні для проведення розширеного засідання кафедри	-	-	-	-	-	-	-	+
21.	Проведення апробації дисертації на розширеному засіданні кафедри (об'єднаному засіданні кафедр) за участю не менше трьох докторів наук – членів спеціалізованої вченої ради, фахівців за профілем дисертації та вченого секретаря спеціалізованої вченої ради, до якої планується подання дисертації	-	-	-	-	-	-	-	+
22.	Подання дисертації до спеціалізованої вченої ради військового інституту	-	-	-	-	-	-	-	+
23.	Захист дисертаційної роботи у спеціалізованій вченій раді військового інституту	-	-	-	-	-	-	-	+

ПОЗНАЧЕННЯ:

- «+» – семестр, в якому передбачене проведення заходу індивідуального плану ад'юнкта;
- «-» – виконання пункту індивідуального плану ад'юнкта не планується;
- «+/-» – виконання пункту індивідуального плану ад'юнкта можливе, але не пізніше семестру із позначенням «+».

ПРИМІТКА. Здобувачі, які не виконують індивідуальний план роботи без поважних причин, за висновком атестації наукового керівника та рішенням кафедри, підлягають відрахуванню.

V. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньої-професійна програма

1. Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII "Про наукову і науково-технічну діяльність".
3. Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».
6. Спільний наказ Міністра оборони України та Міністра освіти і науки України від 30.06.2000 № 194/265 «Про затвердження Інструкції про організацію підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у Збройних Силах України».
7. Наказ Міністра оборони України від 20.07.15 № 346 "Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України".
8. Наказ Міністра оборони України від 27.05.15 № 240"Про затвердження Положення про вищі військові навчальні заклади".
9. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соціформ", – К.: 2010.
10. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова – Київ, 2010. – 120 с.
11. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3).
12. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).
13. НЗ5 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя.– К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.– 100 с. ISBN 978-966-2432-22-0